

ALSÓ-LENDVAI HIRADÓ

<p>Előfizetési ára</p> <p>Egész évre 8 kor</p> <p>Fél évre 4 .</p> <p>Negyed évre 2 .</p> <p>Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Felolós szerkesztő, lapfőigazgató és kiadó:</p> <p>BALKÁNYI ERNŐ.</p> <p>MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.</p> <p>Hirdetések díjszabása szerint.</p> <p>Nyitlert pénteken 40 fillér.</p> <p>Kéziratok nem adnak vissza.</p>
--	---	---

Tanév kezdetén.

Elmult a pihenő idő. E hét folyamán tanító és tanítvány újult erővel veszik fel a munká megszakadt fonalát, hogy azt egy hosszú időn át ismét tovább fonják.

Az eredményes együttműködés egyik legnagyobb tényezőjének kell lennie még a család hozzájárulásának is, mert a gyermek tanításában, nevelésében, természetes hivatásából kifolyólag kell, hogy részt vegyen az anyja, az atya és az egész család is; másodszorban pedig természetes nevelőtanítónak bizonyult a természet és az egész társadalom is.

Az iskolán kívül eső nevelői faktorok hatása esztelen és csakis a legnekülözhetetlenebb szükségletek elemi kielégítésére szorítkozik.

A mindennapi kenyérgéretet nagy munkája sokszor lehetetlenné teszi ugyan az anyának, az apának, a családnak, hogy nevelői tisztükben megfelelően és eredményesen eljárjanak; de ez még nem menti föl őket ama szent kötelesség teljesítésétől, melyely gyermekeik iránt tartoznak és amit az iskola nevelő-tanító munkájának eredményes volta tőlük meg is követel.

Általánosan elismert igazság, hogy az iskola csak úgy oldhatja meg épen nem könnyű, de annál nevesebb feladatát, ha minden megengedhető alkalmat megragad azon célból, hogy az iskola és a szülői ház közti űrt, a lehetőségig áthidalja. Alkal-

mat kell szolgáltatni, hogy a szülő mentől gyakrabban bepillantthasson az iskolai életbe, hogy lássa és meggyőződjék arról, hogy ez az intézmény az, amely leginkább rászorul a szülői ház jóindulatára, őszinte barátságára és szeretetére.

Csalódik az, aki azt hiszi, hogy ha a szülőnek befolyást engedünk az iskolai életbe, elértek a célt. Sőt talán többet ártunk, mint amennyit ez által használni akarunk.

Az emberek gyarlók és szakszerűségük hiányában az iskolának oly barátai válnak, kikről így szól a tapasztalat: „Uram Istenem, ments meg a jóbarátaimtól, ellenségeimmel majd elbánnok magam”.

Nem úgy kell képzelnünk az áthidalást, mint az sok helyen az iskolák igazgatásában és vezetésében kifejezést nyer.

A laikus közönséget mintegy észrevetlennél kell meggyőzni az iskola iránti kötelezettségeiről; jogaival pedig kíméletesen kell bánni, mert az ellenkező eljárás megboszulná magát.

A szülők megnyerésére legalkalmasabbak azok az ünnepélyek, amelyekben az iskola kivetőzőik az ó szakszerűségéből és családi jellegét őlt, mert ilyenkor legkönnyebben lehet az iskolának a szülőket megnyerni.

Ily alkalom az iskolai év ünnepélyes megnyitása, melyre az összes szülőket, tanügybarátokat meg kellene hívni.

A gyermekek ott látják szülőiket, ott

látják a tanítóit, aki a szülőkhöz és hozzájuk oly nyájas. A szülők is látják a közös érdeklődést, ott érzik a közös örömet, mi által bizalmuk és ezzel az iskola és a tanító iránti tiszteletük növekszik.

Hogy pedig ez mily nagy befolyással bír a gyermekekre és az iskola tíz hónapi munkájának eredményére, azt fölösleges fejtegetni.

Kísérje a hosszú munkát az Ég áldása, hogy annak eredménye édes hazánk boldogítására szolgáljon!

Készüljünk a télre.

Sivár perspektívát tár elénk az ősz, s nyomasztó érzés fog el, ha a télre gondolunk. Miből fog a hideg, semmit nem jövedelmező télen át megélni a föld népe, melyely elv mostohán bánt el az idén a föld? Nemcsak, hogy ruhára, vetőmagra való alig marad az ország számos vidékén, de biztos és szomorú kilátás van arra, hogy január táján már betevő falat sem lesz sok helyütt. Falvak, járárok lesznek, ahol ismeretlen fogalommal válik a szegény nép között a buzakenyér, a hus, de még a tej és a vaj is.

Az esőzés, mely hónapok óta tartó tikasztó szárazság után végre bekövetkezett, igaz, hogy javított valamelyet az általános helyzeten. De csak ott javíthatott, a hol még volt javítani való. Sok helyütt nem

TÁRGA.

Ó mondd!

Tölem tanultam meg szeretni, Csókolni forrón, lázasan, Ó mondd, a csóknak, mit másnak ádál, Csak olyan édes ize van?

Ó mondd, mikor szivére hajdót Gyönyörű firtós fejedet, Csak ugyanaz az érzés járja A szivedet és véredet?

Ó mondd, mikor fülebe sugod, Csak út szereted, senki másét, Nem akad-e meg akaratlan Az a szerelmi vállomás?

Ó mondd, boldog tudsz lenni újra Én nélkülem, de övele? Nem érnit meg az elmulásnak Dermesztő, zokogó szelek?

KONDOR IMRE.

Jó szerep.

Az asszony. Ahban a korban, amelynek illatos virulása öt-hat esztendővel töveszi meg a legnagyobb összehurcut is.

A férfi. Harminc estendő körül, de a szerelmi viharok vágya kezd már benne a derek és nyugodt polgári jelét megbecsülésébe csillapodni.

A leány. Őde gyerek, elpirul a lelke a boldogságtól még csak a gondolatára is, hogy ő neki szabad lesz már azt szeretnie, aki a papa meg a mama meltonak tart erre.

A férfi. Háborus hangulat? Az asszony: Kezdem unni a dolgot. A férfi: Ez tehát a bevezető zene a kitesélelhez?

Az asszony: Ez a kérdés egy darab a maga enjéből. Érti és tudja, miről beszélök, de azért sem úgy akarja tudni. Olyan az utóbbi időben a magaviselete, a modora, a hangja, hogy mindgyök külön-külön verig sertő és ha azt mondom csak, hogy unom a dolgot, még előkezény is vagyok. A férfi: Mindenesetre, de — önmaga iránt. Az asszony: Ne merjen így beszélni... Azt mondom, hogy unom a dolgot, mert reszkelek a megalázástól, hogy így bánik velem.

A férfi: Tehát elégia? Az asszony: Azt képzeli, hogy ez a minden áron mosolygó nyugodtság másnak tünik előttem, mint amicsoda?

A férfi: Enyje kezdök kívánsai lenni... Az asszony: Csofalatos: három estendő alatt az összes hazugságaiban nem volt annyira rosszaság, mint ebben az egyetlen mondatában. A férfi: Csak rossz vagyok? Miért nem gonosz?

Az asszony: Nevezük a nevén: gyálázatos. A férfi: Engedelmet: végre is én nem azért vagyok a világon, hogy eltérjek magától olyanokat, amiért mindenkit mást gésztörnök.

Az asszony: Mindenekelőtt igyekezzek azt az előbbi, minden áron mosolygó nyugodtságot megtartani, azután pedig nekem ne beszéljen ilyen nyagokat.

A férfi: Nem vagyok hajlandó... Az asszony: Mire? Meghalgatni, ha a szemébe mondom, hogy teljesen etem magát, hogy tisztában vagyok, mi a célja valami három-négy hét óta a manőverezésének?

A férfi: Ó, ilyen szép beszédre ismét csendes és jó fü leszök.

Az asszony: Nem kerül megérőztetésébe, sokkal fáradságosabb magának a mű-önerzet mi fellobbanása.

A férfi: Elbirom ezt a ledorongalást is... Az asszony: Mondja három estendő által volt olyan nap, hogy nem láttuk egymást?

A férfi: Ha nap volt is, de este nem. Az asszony: Ne szórja annyira a sziporkákat. A férfi: Igazat mondtam... Az asszony: És három hét óta? Hányszor volt itt?

A férfi: Ebben a pillanatban nem tudok egész határozott feleletet adni. Az asszony: Hallja ne utáltassa meg magát teljesen: ne legyen gyáva is. A férfi: Kérem... Az asszony: Megmondtam: ne legyen gyáva

használt már az eső, mert a perzselő nap-
sugarak kiegészítik mindent. De még ott is,
ahol használt az eső a gyökereken alól nö-
vényzetnek, panasz és sópánokdás hangzik
minden gazdalkodó ajkáról, mert az eredmény
nemcsak hogy messze maradt, úgy
minőség mint mennyiség dolgában a tavalyi
fölött, de meg csak össze sem hasonlítható
vele. A rossz természettel együtt az ez
a hozammal még a saját természetellen
szükségleteiket sem fogják tudni fedezni,
hol maradj még az adó? A telre való?
A gyerekek iskoláztatása? Ha nem is chinés,
de a legnagyobb nélkülözés színhelye lesz
tehát meg az a vidék is, ahol nem perzsel
el mindent a pusztító napsgár.

Ezzel a súlyos helyzetével amely okvet-
lenül be fog következni, számolni kell mar-
most. Az állam és társadalom fölé feltehető
tegye meg az övintézkedéseket azon
elől, hogy a nyomort enyhítse, vagy legal-
ább is elviselhető tegye.

Mert borzástól a gondolat is, hogy
Európa tejjel s mézzel folyó Kanaánjában,
a művelt világ elcsarabban az Alföld és a
Dunántúli istenoldaltól földjén chinés pusztí-
táson s chifusznak eszenek aldozatul erőteljes
ferfiak, gyómatlanok gyermekek és agok.

Szervezkedni kell országszerte az or-
szagon nélkülözés ellen. Nagy munka az,
melyből előjárásagnak, városnak, megye-
nek, államnak s a társadalom minden
egyese tehető tagjának egyaránt ki kell
vennie a nagy részét. A nagy, általános jö-
könyvisági akciónak szafizete módja van,
melveteik e helyen meg körvonalazni is le-
het. De mindenütt a helyi viszonyokhoz
mérten a legjobban tudjuk, milyen irányu
jótékonyági akcióra van szükség és ott sem
szeg hivatást komolyan fogják fel, ahol ne
is lesz olyan inség, mely az emberek egész-
ségében és életében tenne pusztítást.

Az állam teendői már inkább körvonalozhatók. Első sorban a lehető legkímé-
letekbe módon járjanak el az adószedés és
adóvitelek és elengedések dolgában a leg-
messzebbre menőleg vegyék tekintetbe a
gazdák súlyos anyagi helyzetét. Az érv,
hogy az államnak is nagy kiadásai vannak

e viszonyok közt helyét meg nem állja,
mert az állam százmilliónyi kölcsönökkel
segíthet magán, míg a gazda éhen halhat,
mert nincs egy koronája.

Másodszor munkát kell adni a szegény
népnek. Itt vannak a beruházások. Ha a megszavazott kétszázötven milliónyi
pénzrészéből az idén az előirányzatot meg
egyszer nagyobb mennyiséggel fogantatosítan-
nak, ez alig jelent nagyobb megterhelést az
államra nézve, de százazeket nyomorban
segíthet. Ez becsülétek, egyszerű és biztos
módja a segíetésnek.

S e helyen nem hagyhatjuk figyelmen
kívül a közönségnek azon nagy zömét,
melyet közvetve sújt az inséges esztendő a
nagy drágaság által. Már egyre mátra
utík fel fejték a drágaság híennüi, pekek,
húsvagok, tejszállító nyakra-főre emelik az
árakat, hogy a köznyomorból buzás ha-
szonra tegyenek azt. A hatóságok szigorú
köllelessége az előlri szerek szolgáltatást
ellenőrizni, hogy ne élhessenek vissza a
sanyaru helyzetét. Kár, hogy nincsen meg,
mint a középkorban volt, az az inségtör-
vényünk, amely börtönnel sújtotta azt a
termelőt, kereskedőt, vagy iparost, aki inség
idején könye-keve szerint csigázta fel az
előlri szerek árait. Nagyon is szükség lenne
most egy ilyenfajta törvény!

„Zalavármegye az 1848–49. évi
szabadágharcban“.

— Megrendelői felhívási című könyv bővített kiadására. —

A fenti cím alatt 1890-ben, 176 lapra ter-
jedő könyvben megörökítettem ama több esemé-
nyeket, melyek Zalavármegye területén lefolytak
1848–49-ben.

A munka nem volt teljes és bezártlan, pe-
dig csak megyénk levéltárolás is 12 napig szedtem
hozza az adatokat. De hozagásos (melléti is
anyira érdekes volt, hogy az első kiadás 500 példi,
már régen elfogyott.

Megjelentése óta 15 esztendő telt el. Az ak-
kor 6 éves gyermek is 21 éves ifjú ma már, ékes
köznyomét nem ismerik. De hany 40–50 éves
ember van meg megyeinkben, akik csak annyit
tudnak 48-ról, hogy — bizony jártak ott a horvátok,
nemetek és haboztatják azt a nemzetőrök és hon-
vedek. Eleg ez vajjon? Nem. A zalai magyarnak
hazafias köllelessége részletesen tudni azt is: ki-

esoda, kinek a nagyjánya, atyja, anyja, testvérei
hol es mikép szolgáltak a szabadság, a haza ügyé-
re; mely városok és falvak honban viselkedtek az ellensé-
ggel szemben; ez és azaz utóközlet hogyan folyt
le a megye területén?

Könyvem első megjelenése óta on nem nyu-
godtam. Székelt a lecsapás, átöltöztem valami
nagy munkánkat minél többesébe, hozagatlamadga
tegyem. Legyen benne minden, amit csak fordít
a megyében, aminek csak érteke, becsülete van.
Legyen benne mindenki, kinek csak nem fofu-
sábol szerepe, tette is ha volt akkor Zalavármegye
területén, sőt a határon túl is. Legyenek megörö-
kítő s emléklíra hagyva a jövőnek, hogy
— „kik voltak a honvédok, ... hogy anyuit em-
ledegtek neveltek? Kik voltak főkep a zalai hon-
védok“.

Ússze is szedtem a 15 év alatt megint anyui
újabb adatot, hogy könyvben bővített kiadás
350–400 nyomtatott lapra fog terjedni. Vaskos
könyv lesz tehát, érdekesebbnél érdekesebb tartal-
alommal. Nincs valamine vagy család Zalaván, mely-
nek neve elő ne jönnön a könyvben; nincs város,
de nagyobb falu sine megyeinkben, melyről szót
ne ötönek. Mert összedösztem, amit esek lehetett.
Mindazáltal, akinek bírtoklamban vala valami
vonatkozatos írás, nyomtatvány, újság, amelyről
gondolja, hogy arról en aligmit tudhatok: küldje
azt be nekem, hogy földelgözzassan, háltás közzé-
nettel fogadom.

Könyvem kiadásához azonban pénz kell, sok
pénz. De nekem pénzem nincs. Olyan Mezőgazdasági
sines, (nem is kerestem) aki viselne az előleges
és nyomtatási költségeket.

En tehát Zalavármegye hazafiasan érző és
gondolkozón közönségéhez fordulok azon kérossal,
hogy előleges megrendelésekkel tegye lehetővé
léki nekem, hogy könyvben bővített kiadásra meg-
rendelhessek. Ha a pártólás nagyarányu lesz, ké-
pek is vehetek föl a munkából.

A könyv megjelenik 1905. év huszad napjára.
Az előleges megrendelő 3 koronát kedvez-
ményes aron kapják. A megjelenés után 4 korona
lesz az ára.

A 3 koronát be lehet küldeni azonnal.

Lehet pénzbeliükkel nélkül is rendelni elő-
legesen; ez esetben az aláírás kötelezi az illetéket
a könyv kiadására azonnal, minthet a munka a
sajót elhagyja.

De kérem a zalaiak pártólását azért is, mert
ez a munka Zalára szót eszupam, más megyéből
támogatóra tehát nem számíthatók. Aki tehát zalai
magyar es felhívásomat olvassa, az on várjon má-
sokra, hanem rendelkezzen azonnal!

Minél több lesz a megrendelés, annál terjed-
delmesebb lesz a könyv, annal csinos bb lesz a
kiállítás is. Ugy akarom, hogy méltó legyen Za-
lavármegye szép híréhez, a múltban szerzett dí-
szoségekhez.

is. . . Mindössze ketszer melettoztatt három heten
belül öt-öt perces látogatást tenni. . .

A férfi: Igaz, de lehetetlen volt. . .

Az asszony: Szegények. . . A retentő elfo-
gultság tartotta vissza. . .

A férfi: Az is, meg. . .

Az asszony: Meg másvalami is. . . Vagy nem
gondolja, hogy tisztességesebb volna, ha nyíltan
beszélne? No, ha nem mer, majd on megteszem
magam helyett. Tehat legyenak a kifejezéseken pre-
zek Nem: másvalami, hanem: másvalaki volt az ok.

A férfi: Es ha így volna? . . .

Az asszony: Es ha így volna? . . . Es . . .
ha . . . Maga ezt csak így nyugodtan kerdí? . . .

A férfi: De kerem, de hiszen az imént a
nyugodtság volt a kedvere való. . .

Az asszony: Ne. . . ne beszéljen így. Mondja,
ugy-e nem szeret már?

A férfi: Hazudtam, ha ezt mondanám:

Az asszony: Mondd hát, hogy szeretsz. . .

A férfi: Ezt érezni kell. . .

Az asszony: Mondd ezt, mond, tégy akarni,
csak szeress. . . Észreem, tudom, látom, te
hogyan szeretsz. . . Es így-e nem hangsz el soha?

A férfi: A lelkemmel soha. . .

Az asszony: A lelkeddel? . . . Megölsz. . .
Hát másvalaki. . .

A férfi: Legyen belátásod. Arról a másvala-
kiról azt fogja mondani a világ, hogy a feleségem,
és az magam is kénytelen leszek majd ezt elhinni,
mert szép és nagy orgonaszó mellett jelsz ezt ki
rólnak egy feketehúzas hárs. Az ország világ el-
hiszi neki, tehát nekem is el kell hinnen. . .

Az asszony: Ne gázolj rajtam. . .

A férfi: En a tied maradok. . .

Az asszony: Nem biron ezt el. . .

A férfi: Legyen eszed. Sem az orgonaszó,
sem a fekete ruhás urnak kenetelés beszéde nem
változtatnak mikéttökön a szerelmen. Talán esupa
cinizmus, talán esupa rosszaság, ami belőlem
beszél, de ennek így kell lenni: megösnölök. Nem
mondhatnám, hogy egészen kedvetlenül megyek
bele ebbe az ügybe: Csak open az on szempon-
ton különbözik attól a kisleánytól, aki úján vi-
seli magát a jegygyűrűmmel. En tudniük engedé-
nye ur leszek mellette. Eleg jó fü vagyok ahhoz,
hogy ne ábrándítsam ki az impresszióból, amit
az első pillanatan nyert fölőlem. . . Nevezts,
hogy én engedékeny leszek? . . . Szükséges ez
nekem. Mert a kis lílioniáll bevonul hozzám a
vagyom. Eleg becsülétek vagyok, hogy ezt így
nyíltan kimondjam. A bírási is szavészóra így
gondolódik: Csakugy az egyik a másik pózól,
hogy más előt is tagadja, a másik meg olyan
szinesz, hogy önmagának sem vallja be. . . Száz

közül csak kötődben nem a kényelemszeretlet
a házasságok gondos szülője. No, on nyugodt
lélekl állatpomp meg, hogy az én szerencsem
tartozik a közé a ketto közé. Minden megvallo-
zathatja az on külső elememet. De belőlem az ma-
radok, aki voltam. Szeretlek és szeretni foglak.
Es, aki téged szeretett, az mindig a tied marad.

II.

A férfi: Mer négy nap. . .

A férfi: Es bódítogok lesznék. . .

A férfi: Szólj, igazán lehetőséges, hogy ilyen
szep az eléd? . . .

A férfi: Lehette már telmetted. . . ?
Szeretlek. . .

A léány: Ugy-e, meg ezt soha senkinek sem
mondottad? . . .

A férfi: Soha!

A léány: Reszketek, hogy nem a lelked igaz-
ságot mondod. . . Soha sem szereltek meg senkit?

A férfi: Így — soha!

A léány: Szédfülök. . . Es, ha egymáséi le-
sznák, akkor is fogsz szeretni? Mindig?

A férfi: Aki téged szeretett, az mindig a
tied marad. . .

FAY NANDOR.

„MIRJAM“ imakönyv 2 korona 40 fillértől feljebb kapható Bakányi Ernő papirkereskedésében, Alsólendván

Megrendelést gyűjtőknek minden 10 példányra egy ingyen-kiadást adok.
 Siessen ki-mi a megrendeléssel, hogy a f. 1904. okt. 15-ig név tudhassam: hány példány nyomásnak a munkáiból, s a nyomda is dolgozhoz foghatson, mert idő kell a nyomdának is, könyv-kötésnek is.

Jo barátainak, ismerőseimnek különösen is kérem megrendelősköd gyűjtésere. Maradtam Zalaezerszegen, 1904. szept. 1.

Hazais tisztelettel
 NOVÁK MIHÁLY.

HIREK.

— **A miniszter képviselője.** A csakótymai tanácskozási-tervezet felállításának meggyezészes ind-
 nepszeget szeptember hó 6-án nagy ünnepélyvel
 állik meg. Az ünnepélyre a vallás-és közoktatás-
 nagyi miniszter Herdendy Ferenc, vármegyei
 főispánja, képviseli.

— **Ertsejgi vizsgálat.** A zalaezerszégi felső
 kereskedelmi iskolának az 1904-05. évi szeptember
 havi pót-és javító-ertsejgi vizsgálatok írásbeli
 része szeptember hó 5, 6, 7, 9, 10, 12 és 14-ik
 napján lesz.

— **Athelyez.** A vallás-és közoktatási
 min. kir. miniszter Fülöp Imre zalaezerszégi és Ben-
 cis János nagybányai állami főgimnáziumi rend-
 des tanárokat saját körükre kölcsonösen át-
 helyezte.

— **Felhivas.** A Zalaezerszégi Gazdasági Egye-
 sület és az alsólendvai járási mezőgazdasági bizottság
 f. évi szeptember hó 28-án deléltő 9 óra-
 kor Alsólendván, az állatvásártéren (kedvezőtlen
 idő esetén a Korona szálloda udvarán) az állate-
 nyvesztés fejletése érdekében tenyészállat díjazást
 rendezet, melynek díjára eskis az alsólendvai já-
 rásnak lakó tenyésztők pályázhatnak saját nevelési
 nyugati fajtaivaroknál. A kisebb gazdák
 részere kiostyandó díjak: A) Tehene horjoknál. K.
 I. Állami díj 10 K. II. Alsólendvai Uradalmi Fő-
 bérnökség díja 75 K. III. Herceg Esterházy Miklós
 díja 50 K. B) Üszök 1—3 évesig. I. Zalaezerszégi
 Gazdasági Egyesület díja 75 K. II. Alsólendvai
 Uradalmi Főbérnökség díja 50 K. III. Alsólendvai
 vidéki Takarékpénztár díja 20 kor. C) Választott
 borjúk. I. Alsólendvai Takarékpénztár díja 50 K.
 II. Alsólendvai-vidéki Takarékpénztár díja 30 K.
 III. Balatonszázadi Takarékpénztár díja 20 K.
 D) Teveszékák. I. Állami díj 75 K. II. Alsólendvai
 Takarékpénztár díja 50 K. III. Kisebb adozatok
 díja 30 K. Közégsi bikák gondozói állami, jó gon-
 dozókat tenyészállatoktól apóli kisebb adozatoktól
 egyebgyütt jutalmalank fognak részesíteni. Nagy-
 obb tenyésztek elismerő oklevelet nyernek. A
 díjazás felhajtandó állatok szeptember 20-ig az
 előző községi (kör)gyűlésnek bejelentendők.
 Alsólendva, 1904. augusztus 31.

A Zalaezerszégi Gazdasági Egyesület és
 az alsólendvai járási mezőgazdasági bizottság.

— **Tanulók.** Egzerszenget új hazán ellátásra
 elfogadtattak, szülői gondozásban részesülnek.
 Olai-utca 18. szám.

— **Muraközben dühög** a magyarelemben iz-
 gatás. Rópiratokat, újságokat szornak az izgatók
 a nép köze, most újabbán a muraközök számára
 takarékpénztár alapított Varasdon, hogy így a
 penz is bevonják mint alkalmas eszközt az izgat-
 ás gyervejere köze. Jövő számban erőli bővebben
 lesz szó.

— **Villámcsapás és tűz Tapolcán.** Tapolca
 fölött nagy vihar vonult el, mely a vele járó nagy
 zivresz következtében a kukoricákban és szőlőkben
 telmesen kárt okozott. Magában a városban is tűz
 esett fordult elő. A villám szoronyt erővel csapott le
 ifj. Balla Gábor házba, ahol az istállóban álló
 öszes marlakat agyonütötte. Az istálló és pultja
 egy szempillantás alatt a tűz martaléka lett. Em-
 berelemben szerencsere nem esett kár.

— **Az iparos-kereskedő tanoncsiolai beír-
 áások** folyó hó 11-én, vasárnap d. e. 9—11 óráig
 d. e. 2—4 óráig tartanak az áll. polgári iskola
 I. osztályában. Ezután is felhívhatnak az érdekeltek,
 hogy tanoncsiolak a jelzett időben irassák be, mert
 ellentétben esethen megfognak büntetnie. A beír-
 ástól a korona tanügyi bizottmány. Az igazgatóság.

— **Olcsó utazás Amerikába.** Mióta a magyar
 kormány szerződést kötött az angolyi Cunard Line
 hajótársasággal a magyar kivándorlóknak Ameri-

kába való szállítására néve, azóta a nagy hajó-
 társaságok ellen versenye keltek egymással, a
 szállítási tarlatát egyre-másra méréseleik. A Cunard
 Line, melynek hajói Fiummel indultak, ma 120
 koronánál szállítja hajón a kivándorlókat és ebben
 az összehasonlításban van. Fiumánál két napi tar-
 tuzatolás is. Kivándorlást megvalamáltzott Vas-és
 Zalaezerszégi Orbán Ignác Szegenthordt.

— **A zálogmatok leszállítása.** A szépeny
 embereket örömele szolgálhat az a miniszteri leírati,
 mely most érkezett a vármegye törvényhatóság-
 hoz. Mert hat kit érdekelhetne jobban, mint a
 szépenyiek, hogy a helygimnázium azon búzó-
 kódot, miszerint a mostani zálogmatokat leszáll-
 ítassa. A miniszter egyelőre a zálogmái dolgokra
 azve statisztikai adatokat kíván. Ismereti ohajja
 a fogalmat, az esetleges városi statumumot, ami
 erre vonatkozik, szóval mindazoknak az adatok-
 nak az összehaltatását és feltértesztés kívánja,
 amit a reform megvalamításán tekintetbe kell
 venni.

— **Dőljéles.** A 12—13—18-ik eszmópotok
 megkötözés az idóvaltozást, a két első szél és
 gyenge, az utolsó erős, nehány orog tartó zápor-
 es alakjában. Az idő száraz jellegű azonban
 még mindig nem jöttök végképpen a eszmópotok
 szert, ez, mint már írtam a 24—26-iki vagy pe-
 dig a szeptember 9-iki erős jellegű eszmópotok
 vannak hivata megenni, különösen az utóbi az,
 mely forduló pontul szolgál az uralgó idójárásban.
 A 24—26—30-ik eszmópotok lehelit első jelleg-
 geket, melyeket követelő: újra allandóbb időt vár-
 hatunk a 9-iki eszmópot hat közeig, ahonnan
 kezdve lehelitől első következik. A koru szeré-
 léssé szeptember 13-ától 19-ig. A későbbire pedig
 szeptember 26-tól 30-ig terjedő idóközök a leg-
 ajánlatosabbak. Szeptember havi eszmópotok
 3—7—9—11—16—20—23—24—26-ra esnek,
 hol a 9-es 34-ikiek erős hatásnak, a 9-iki esnek,
 a 24-iki derűt jelleggel. Meteor.

— **Korcsmárosok veszedelme.** Komoly vesze-
 delmek fenyegeti azokat a vendéglósókat és kocsmá-
 rosokat, kik templom, vagy más közéleti
 közlemben tartják fenn korlátlan italmérséi üzlet-
 tüket. A helygimnázium ugyanis a vármegyeigaz-
 ságnak a közlemben közli, hogy szűkös esztén
 bérmei korlátlan italmérséi üzlet beszünetítendő,
 ha az valamely közéletitől 50, illetve nagyobb
 helyeken 100 méternyire nem fekszik. E beszü-
 netési jogot nem alterja az sem, ha a kocsmá-
 es előbb áll a helyen, mint a szomszéd közéleti.
 A miniszter eme döntését egy felebbeszes pro-
 kálta, melyet egy szombathelyi italmérséi enge-
 dellyel havi üzletbenre itelteti a miniszterhez a
 vármegyei igazgatóság. 25-éltélt eme szabály-
 delele ellen, mely az italmérséi helyeknek a kocsmá-
 tól való távolagság megállapítása. A vármegye
 kinondotta, hogy e határozat megállapítása a mar
 megdőlő üzletekre nem terjed ki még akkor sem,
 ha az üzlet tulajdonosában, vagy berlojében
 változás áll be. A miniszter a vármegyei szabály-
 rendet leme pontját törölte, hogy italmérséi üz-
 lettel eskis a közlempótelektől 50, illetve 100 mé-
 ternyire megközelítők és az 1894. X. L. c. 4.
 § idevonatkozó intézkedési szükség esetén még
 a szabályrendelet alkotása előtt keltekezett italmé-
 rséi üzletkeik szemben is alkalmazásba vehetők.

— **Az új tizkoronások.** Az új bankjegyek elő-
 állításában már annyira előrehaladt, hogy már
 november vagy december hónapban forgalomba
 hozzák. Az új tizkoronásokat dizágo gyermekéji
 modelljere az utcan talált a magyar-osztrák bank
 rajzója — Rohan herceg leánykájában. A kis
 hercegnő nevelőjevel sétált, mikor a művész
 megállapította a mikor megadta, később a meg-
 kelt a herceget, engedje meg, hogy leánykájának
 elragado feje díszítésbe az új bankokat. A her-
 ceg ehbe beleegyezett.

Szerkesztői üzenet.
 Csakótymai tudósítónak. Beküldött ezek
 helyszüké miatt csak jövő számban lesz közölve.

Piaczi gabonaárak.

Búza	30 K.	— fill.
Róz	16 K.	— fill.
Arpa	15 K.	— fill.
Zal.	18 K.	— fill.
Tengeri	—	— fill.
Burgonya	8 K.	— fill.

Közgazdaság.

Burgonya termésünk veszedelme.

A sok esapás közlül, a mely gazdaságaink
 jövedelmesegeit megneblina, nem utolsó helyen
 foglalt el a burgonya rothadásra sem, a mely már
 egy évvel ezelő felviek burgonyatermesztőnkre
 tettes a legmótosabb viszony között elő ren-
 deslen lótt ajku lakosságát gyakran az éhínséggel
 fenyegeti.

Oká e bajnak egy alantas szervezeti elősi az
 u. n. phythophora infestasi, a mely különösen
 meleg és nedves nyáron olyanfórmán lepi meg a
 burgonya leveleit, mint a szőlő levelét a porospo-
 ra. Majd aztán a betegség előrehaladtával a
 levelezt teljesen tönkre megy a globa esirávi pe-
 dig leltalának s leltalának a földbe, megtámad-
 ják a földesében amugy is visszamaradt burgonyá-
 gunkokat ugyanannyira, hogy azok gyakran már a
 kizserekszt rothadásnak indultak, de ha ilyenkor
 még is meg az étermelezt nem állják, s leg-
 többnyire az egész bevermet beünyeszt elrohad
 széjel folyik, kiálhatatlan bünt terjesztve nagy
 tálótságra. E háj ellen a következő mozdatokkal
 lehet is kell vedezni.

1. Nem minden burgonyafajta ellentállóké-
 pössége egyenő e bajjal szemben. Az eddigi ki-
 sorlelték azt bizonyítják, hogy a magnum bonum
 s azután pedig a Richter imperator nevű burgonyák
 azok, melyek leginkább ellentállóak e beteg-
 ség-gelekre. A kesőn érő burgonyák általában is
 inkább szenvednek e bajtól, mint a korán érők.

2. Minél gazdagabb a talaj nitrogén készlete
 rendszeren annál bujjabb a burgonya levelelte, a
 mi előcsigti a betegség terjedését. Epen ezért túl-
 bősen alkalmazott nitrogén trágyák hasonlóképen
 kedveznek e betegség elterjedésének. A káli és
 foszfortrágyák ellenben akadályozzák e betegség
 felépését, s ezért különösen olyan vidékeken, a
 hol e betegség el van terjedve, nem lehet eléggé
 ajánlani a műtrágyák használatát.

3. Nem szabad vetele olyan burgonyát hasz-
 nálni, a mely a phythothen infestanssal be van fer-
 tázott. A befertőzést elkerülendő a burgonyának
 csak minden harmadik, negyedik évben szabad
 ugyanazon táblára kerülnie, azon tálbat pedig melynek
 termetését jövő évi termetésig szánjuk meg kell
 haromszor permetezni. Elsősz permetezésünk
 hordól levél — még az esztén is a burgonya
 rothadásnak nincsen nyoma, tehát a levelezt
 teljesen ép — június 15—20 között másodszor
 egy hónapnál később, harmadszor pedig augusztus
 vegen, szeptember elején. A permetezésnél a föld-
 dológ, hogy a rezódat a levelelezt lehetőleg sürö-
 len lepje el, magának a rezódatnak különben nem
 kell nagyon sürölnök lenni, mert a Phythophora
 igen kevés rezódat is elpusztít. Elégendő ha a
 rezódatban 2% rezódat van.

Nyáron természetesen a vetni való burgonyát
 a lehető legjobb szelless és száraz helyen kell
 eltartani.

Hirdetések

jutanyos árban

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.

Két kisebb leány a helybeli ernyőgyárban azonnal felvétetik.

használt már az eső, mert a perzselő napáragarak kiegészítik mindent. De még ott is, ahol használt az eső a gyökéren aló növényzetnek, panasz és sópánokdas hangzik minden gazdalkodó ajkáról, mert az eredmény nemcsak hogy messze marad, úgy minőség mint mennyiség dolgában a tavalyi fölött, de meg csak össze sem hasonlítható vele. A rossz természettel együtt gazdak ezzel a hozammal még a saját természetbeli szükségleteiket sem fogják tudni fedezni, hol maradj meg az adó? a telre való? a gyerekek iskoláztatása? Ha nem is éhínség, de a legnagyobb nélkülözés színhelye lesz tehát meg az a vidék is, ahol nem perzsel el mindent a pusztító napáragar.

Ezzel a súlyos helyzettel, amely okvetlenül be fog következni, számolni kell már most. Az állam és társadalom fölé teltelhető legyen meg az övintézkedések azon célból, hogy a nyomort enyhítse, vagy legalább is elviselhető tegye.

Mert borzástó a gondolat is, hogy Európa tejjel s mézzel folyó Kanaánjában, a művelt világ elestarában az Alföld és a Dunántul istennelátó földjén éhínség pusztítson s éhínszűnnek essenek áldozatul erőteljes férfiak, gyómalatlan gyermekek és agok.

Szervezkedni kell országázerle az országban nekiközös ellen. Nagy munka az, melyből előjáróságnak, városnak, megyének, államnak s a társadalom minden egyes teltős tagjának egyaránt ki kell vezetnie a maga részét. A nagy, általános jótékonyági akciónak szaffele módja van, melyeket e helyen megkörnyalazni is lehet. De mindenütt a helyi viszonyokhoz mérten a legjobban tudjuk, milyen irányú jótékonyági akcióra van szükség és ahol se lép hivatalos komolyan fogják fel, ott nem is lesz olyan inség, mely az emberek egészében és életében tenne pusztítást.

Az állam teendői már inkább környalozhatók. Első sorban a lehető legkíméletesebb módon járjanak el az adószedés s adókievetések és elengedések dolgában a legmesszebbre menőleg vegyék tekintetbe a gazdák súlyos anyagi helyzetét. Az érv, hogy az államnak is nagy kiadásai vannak

e viszonyok közt helyét meg nem állja, mert az állam százmilliónyi kölcsönökkel segíthet magán, míg a gazda éhen halhat, mert nincs egy koronája.

Masodszorban munkát kell adni a szegény népnek. Itt vannak a beruházások. Ha a megszavazott kétszázötven milliónyi egyezségből az idén az előirányzatból még egyszer nagyobb mennyiséget foglalatossítanak, ez alig jelen nagyobb megterhelést az államra nézve, de százazetek nyomorán segíthet. Ez becsületés, egyszerű és biztos módja a segítsétek.

S e helyen nem hagyhatjuk figyelmen kívül a közönségnek azon nagy zómet, melyet közvetve stult az inséges esztendő a nagy drágaság által. Már egyre mátra útk fel fejüket a drágaság hiénái, pekek, húsavagok, lejszállított nyakra-főre emelik az árakat, hogy a köznyomorból búzasz hazszóra tegyenek szort. A hatóságok szigorú költellessége az elemi szerek szolgáltatóit ellenőrizni, hogy ne élhessenek vissza a sanyaró helyzettel. Kár, hogy nincsen meg, mint a középkorban volt, az az inségőrvényünk, amely börtönnel sújtotta azt a termelőt, kereskedőt, vagy iparost, aki inség idején kenyékedve szrint csigázta fel az elemi szerek árát. Nagyon is szükség lenne most egy ilyenfajta törvény!

„Zalavármegye az 1848–49. évi szabadságharcban“.

— Megrendelői felhívás új című könyv bővített kiadására. —

A fűt című kiált 1889-ben, 176 lapra terjedő könyvben megörökítettem ana több eseményeket, melyek Zalavármegye területén lefolytak 1848–49-ben.

A munka nem volt teljes és hezagtalan, pedig csak megvételkoroltam is 12 napig szedtem hozzá az adatokat. De hezagoság (mellé is annyira érdekes volt, hogy az első kiadás 300 péld.) már régen elfogyott.

Megjelentése óta 15 esztendő telt el. Az akkori 6 éves gyermek is 21 éves ifjú ma már. Ezek kövnyemet nem ismerik. De hany 40–50 éves ember van még megyénkben, akik csak annyit tudnak 48-ról, hogy — bizony jártak itt a horvátok, nemek és háboroztak itt a nemzetőrök és honvédek. Eleg ez vajjon? Nem. A zalai magyarnak hazafias költellessége részletesen tudni azt is: ki-

esoda, kinek a nőgyarja, atya, anyja, testvérei hol és mikép szolgáltak a szabadság, a haza ügyéért; mely városok és falvak hogyan viselkedtek az ellenséggel szemben; ez és azaz utókép hogyan folyt le a megye területén?

Könyvem első megjelenése óta én nem nyugodtam. Szákkált a lecsenyő; ártott valamit arról, hogy munkámat minet teljesebbé, hezagtalanabbá tegyem. Legyen benne minden, ami csak tartani a megyében, annak első erkeke, becsülete van. Legyen benne mindenki, kinek csak neki fontos szerepe, tette is ha volt akkor Zalavármegye területén, sőt a határon túl is. Legyenek megörökítve s emlékek látra hagyva a jóvendőknek, hogy „kik voltak a honvédek... hogy annyit emlegetik bevétek? Kik voltak főkep a zalai honvédek?“

Össze is szedtem a 15 év alatt megint annyit újabb adatot, hogy könyvomb bővített kiadásra 350–400 nyomtatott lapra fog terjedni. Vaskos könyv lesz tehát, érdekesbelni érdekesbel tartalommal. Nincs valamire való esalad Zalaván, melynek neve elő ne jönnön a könyvben; nincs város, de nagyobb falu nincs megyénkben, melyről szót ne ötnekek. Mert összedesztetem, amit csak lehetett. Mindezzáltal, akinek birtokában volna valamit vonatkozásos irat, nyomtatvány, újság, amelyről gondolja, hogy arról en aligha tudhatok: küldje azt be nekem, hogy feldolgozhatssan, háltás közzététel fogadom.

Könyvem kiadásához azonban pénz kell, sok pénz. De nekem penzem nincs. Olyan Mecesszámoss, nincs (nem is kerestem) aki viselne az előleges és nyomtatási költségeket.

En tehát Zalavármegye hazafiasan érző és gondolkodó közönségéhez fordítok azon kérséssel, hogy előleges megrendelésekkel tegye lehetővé kék nekem, hogy könyvomb bővített kiadásra megjelenssek. Ha a pártólás nagyrányú lesz, kepet is vehetek föl a munkába.

A könyv megjelenik 1905. év husvét napjára. Az előleges megrendelői 3 korona kedvezményes áron kapják. A megjelenés után 4 korona lesz az ára.

A 3 koronát be lehet küldeni azonnal.

Lehet pénzkieűdes nélkül is rendelni előlegesen; ez esetben az alábbi költelőzi az illetőket a könyv kiadásáig azonnal, míheltől a munka a saját elbájtja.

De kerem a zalaiak pártólását azért is, mert ez a munka Zalára szót esután, más megyéből támogatóra tehát nem számíthatók. Aki tehát zalai magyart e felhívásomat olvassa, az en várjon másokra, hanem rendeljen azonnal!

Mivel több lesz a megrendelés, annál terjedelmesebb lesz a könyv, annál csinos bí lesz a kiállítás is. Úgy akarom, hogy méltó legyen Zalavármegye szép híréhez, a multban szerzett diákoságehez.

is... Mindössze kétszer meöltözött három heten belül öt-öt perces látogatást teni,...

A férfi: Igaz, de lehetetlen volt,...

Az asszony: Megszegényke... A retentő elfogultság tartotta vissza,...

Az asszony: Meg másvalami is... Vagy nem gondolja, hogy tisztesebb volna, ha nyíltan beszélne? No, ha nem meg, majd en megteszem maga helyett. Tehát legyünk a kifejezőeszeresek. Nem: másvalami, hanem: másvalaki volt az ak.

A férfi: Es ha így volna?

Az asszony: Es ha így volna?... Es... ha...? Maga ezt csak így nyugodtan kerdi?...

A férfi: De kérem, de hiszen az inéit a nyugodtság volt a kedvere való?

Az asszony: Ne... ne beszéljen így. Mondja, meg nem szeret már?

A férfi: Hazudtam, ha ezt mondanám?

Az asszony: Mondd hát, hogy szeretsz...?

A férfi: Ezt ezrei kell...?

Az asszony: Mondd ezt, mond, tegy akaratni, csak szeress... Ezenem, tudnom, látanom kell, hogy szeretsz... Es, ugy e nem hangszt el soha?

A férfi: A lelkeimmel soha,...

Az asszony: A lelkeiddel?... Megölsz... Hat másvalaki,...

A férfi: legyen belatásod. Arról a másvalakiról azt fogja mondani a világ, hogy a feleségem, és en magam is kénytelen leszek majd ezt elhinni, mert szép es így országom mellettel jeleníti ezt ki rólam egy feketarúbas bácsi. Az ország világ elhiszi neki, tehát nekem is el kell hennem,...

Az asszony: Ne gázolj rajtam,...

A férfi: En a tied maradok,...

Az asszony: Nem birum ezt el,...

A férfi: Legyen eszed. Sem az országom, sem a fekete ruhás urnak keneteljes beszéde nem változtatnak mikéttönök a szemelen. Talán esupa cimizmus, talán esupa rosszaság, ami belőlem beszél, de emek így kell lennie: megönsölök. Nem mondhatnam, hogy egészen kedvtelennül megyek helye ebbe az ügybe: Csak open az en szempontom különbözök arról a kisleánytól, aki úján viseli magát a jeggyírjútam. En tudniuk engedékeny ur leszek mellette. Eleg jó fü vagyok ahhoz, hogy ne abrandítsam ki az impressziómból, amit az első pillanattal nyert fölőlem... Neovtsz, hogy én engedékeny leszek?... Szükséges ez nekem. Mert a kis lilommal bevonnó hoztam a városom. Eleg becsületes vagyok, hogy ezt így nyíltan kimondom. A többi is szoról-szóra így gondolkodik. Csak hogy az egyik annyira pózól, hogy más előtt is tagadja, a másik meg olyan színesz, hogy önmagának sem valja be... Száz

közül csak kétbőben nem a könyveleszeretet a hazisságok gondos szülője. No, en nyugodt lélekkel állapítok meg, hogy az en szerencsem nem tartok a közé a kettő közé. Minden megváltoztathtja az en külső életemet, de belülről az maradok, aki voltam. Szerettek es szeretni fogak. Es, aki teged szeretett, az mindig a tied marad.

II.

A férfi: Meg negy nap.

A férfi: Es hódórogok lesznék.

A leány: Szóval, igazan lehteséges, hogy ilyen szép az eléd?

A férfi: Lehtene már telmettetted...? Szeretek...

A leány: Ugy-e, meg ezt soha senkinek sem mondatod?

A férfi: Soha!

A leány: Reszketek, hogy nem a lelked igazságot mondod...? Soha sem szeretted meg senkit?

A férfi: Igy... soha!

A leány: Szédlök...? Es, ha egymáséi lebzám, akkor is forsz szeretni? Mindig?

A férfi: Aki teged szeretett, az mindig a tied marad...?

FÁY NANDOR.

Megrendelést gyűjtöknek minden 10 példányra egy új-megpeldányt adok.

Siessen kiki a megrendelessel, hogy a f. 1904. okt. 15-ig már tudhassam: hány példány nyomással a munkából, és a nyomda is dologhoz foglaltság; mert idő kell a nyomdának is, könyvkiadás is.

Jo barátaimat, ismerőseimet különösen is kerem megrendelésre gyűjtésre. Maradám Zalaezergszegen, 1904. szept. 1.

Hazafis társulettel
NOVAK MIHALY.

HIREK.

— **A miniszter képviselője.** A csakortanyi tanfőnökök-intezet felállításának megkezdéséhez ünnepesüléssel szeptember 10-án nagy ünnepélyvel állt meg. Az ünnepélyen a vallás-és közoktatásiügyi miniszter terdetleud Ferenc, vármegyék főispánja, képviseli.

— **Értsetégi vizsgálat.** A zalaezergszegi felső kereskedelmi iskolának az 1904-5-ös évi szeptember havi pont és javító értsetégi vizsgálatok írásbeli része szeptember 10, 5, 6, 7, 9, 10, 12 és 14-ik napján lesz.

— **Athelyezés.** A vallás-és közoktatásiügyi m. kir. miniszter Fülöp Imre zalaezergszegi és Hencsik János nagybányai állami fogalmazói rendes tanárokat saját kerülmükre kölcsönösen áthelyezte.

— **Felhivas.** A Zalaezergzi Gazdasági Egyesület és az alsólendvai járási mezőgazdasági bizottság f. évi szeptember 10-án megdelelt 9 órakor Alsólendvát, az állattársárleren (kedvezőtlen idő eseten a Korona szálloda udvarán) az állattenyésztés fejlesztése érdekében tenyészállat díjazást rendez, melynek díjaira csak az alsólendvai járásban lakó tenyésztők pályázhatnak saját nevelésű nyagati fajta szarvasmarhák, A) Kisebb gazdák részére: 1) szarvasmarhák; 2) Fehérk borjakkal. I. Állami díj 100 K. II. Alsólendvai Urodalmi Főnökség díja 75 K. III. Herceg Esterházy Miklós díja 50 K. B) Üszök 1—3 évesig. I. Zalaezergzi Gazdasági Egyesület díja 75 K. II. Alsólendvai Urodalmi Főnökség díja 50 K. III. Alsólendvai Urodalmi Takarékpénztár díja 20 kor. C) Választott borjak. I. Alsólendvai Takarékpénztár díja 50 K. II. Alsólendvai Urodalmi Takarékpénztár díja 30 K. III. Bellaczev-védeki Takarékpénztár díja 20 K. D) Tenyészborjak. I. Állami díj 75 K. II. Alsólendvai Takarékpénztár díja 50 K. III. Kisebb adakozók díja 30 K. Közégsi bikák gondozói állami, jó gondozott tenyészállatok apói kisebb adakozóktól egybegyűlt jutalmakban fognak részesütni. Nagyobb tenyésztek elismerő oklevelet nyernek. A díjazás felhajtandó állatok szeptember 20-ig az illető községi körgyűjtemény bejelentendők. Alsólendva, Aug. 28-án augusztus 31.

— **A Zalaezergzi Gazdasági Egyesület és az alsólendvai járási mezőgazdasági bizottság**

— **Tanulók** Ezereszeget úri háznál ellátásra elfogadtattak, szülői gondozásban részesülnek. Olai-utca 18. szán.

— **Muraközben dühöng** a magyarellenés izgatás. Rópirátokat, újságokat szörnek az izgatók a nép köze, most újabban a muraközök számára takarékpénztár alapítottak Varasdon, hogy így a pénz is bevonják mint alkalmas eszközt az igazság fejezerei köze. Jövő számban arról bővebben lesz szó.

— **Vilámásapás és tűz Tapolcán.** Tapolca fölött nagy vihar vonult el, mely a vele járó nagy szélvész következtében a kukoricák és szőlőkben tetemes kárt okozott. Magában a városban is tűz esett fordult elő. A vilám iszonyu erővel csapott le ifj. Balla Gábor házra, ahol az istállóban álló összes marhákak agyonütődtek. Az istálló és pátja egy szempillantás alatt a tűz martaléka lett. Embereleiben szerezésre nem esett kár.

— **Az iparos-kereskedő tanonciskola beirátások** tolyo hó 11-én, vasárnap d. e. 9—11 óráig és d. u. 2—4 óráig tartanak az áll. polgári iskola I. osztályában. Ezután is felhívatakn az érdekeltek, hogy tanoncokat a jelzett időben irassák be, mert előzetesen esetbe megfogtak bűntetteket. A beirátással 4 korona után fizetendő. Az igazgatóság.

— **Olcsó utazás Amerikába.** Míg a magyar kormány szerződést kötött az angol Cunard Língó hajótársasággal a magyar kivándorlóknak Ameri-

kába való szállításra néve, azóta a nagy hajó-társaságok eleink vérszára kelttek egymással, a szállítási árakf egy-másra mérsékelik. A Cunard Line, melynek hajói Fiuméba indulnak, ma 120 koronát szállítja hajón a kivándorlókat és ebben az összegben benne van Fiumához tartó napi távozkás is. Kivándorlasi meghatalmazott Vas és Zalaezergzei Urban Ignác Szentgotthárd.

— **A zálogalmatok leszállítása.** A szegény emberek örömeire szolgálhat az a miniszteri leirai, mely most érkezett a vármegye törvényhatóságához. Mert hat cikk érdekében jobban, mint a szegényeket, hogy a belügyminiszter azon huzgól-kodni, miszerint a mostani zálogalmatokat leszállítsa. — A miniszter egyelőre a záloglási dolgokra nevezte statisztikai adatokat kíván Ismereti osztályra a forgalmat, az esetleges törv. statumot, ami erre vonatkozik, szóval mindazoknak az adatoknak az összehállítását és felterjesztését kívánja, amit a reform megalapításánál tekintette kellvénni.

— **Dőljézés.** A 12—13—18-ik csoportok meghozták az idóvaltozást, a két első szel és gyenge, az utolsó erős, nehány óráig tartó záporos alakjában. Az idő száraz, jelleget azonban meg most nem tartogató, a felhőzet erős, szon, ezt, mint már írtam a 24—26-ik vagy pedig a szeptember 9-iki erős jelleget csoportok vannak hivatala megenni, különösen az utóbbi az, mely forduló pontot szolgát az uragó időjárásban. A 24—26—30-ik csoportok lehült első jelleget, melyeket követelőre újra allandóból időt varhatnak a 9-iki csoporttal 14—30-ig, ahonnan kezdve lehült első következik. A korai szüretelés szeptember 13-tól 19-ig, a későbbire pedig szeptember 26-tól 30-ig terjedő időközök a legajánatosabbak. Szeptember havi csoportok 3—7—9—11—16—20—23—24—26-ra esnek, hol a 9-es 24-ikéik erős hatásuk, a 9-iki esnek, a 24-ikéik pedig jelleggel. Motor.

— **Korcsmárosok veszedelme.** Komoly veszedelme fenyegeti azokat a vendéglőöket és korcsmárosokat, kik templom, vagy más középület közelében tartják fém korlátlan italmérséi üzleteiket. A belügyminiszter ugyanis a vármegyében intézett leirátában közli, hogy zúskos lehet ezen bármely korlátlan italmérséi üzlet beszűntetőd, ha az valamely középülettől 50, illetve nagyobb helyeken 100 méternyire nem fekszik. E beszűntelési jogot nem alterálja az sem, ha a korcsma előbb állt a helyen, mint a szomszéd középület. A miniszter eme döntését egy felebbezés provokálta, melyet egy szombathelyi italmérséi engedélyt hátr üzletében intézett a miniszterhez a vármegyében április 25-én kelt any. szabályrendelet ellen, mely az italmérséi helyeknek a korcsmától való távolagsát megalapítja. A vármegye kimondotta, hogy e határozat megalapítása a már meglévő üzletekre nem terjed ki még akkor sem, ha az üzletek tulajdonosában, avagy berlojében változás áll be. A miniszter a vármegyei szabályrendlet eme pontját törölte, hogy italmérséi üzletek csak 50 középülettől 50 méterre, 100 méterre vendéglőöket és az 1890. X. 4. §. idévátanhoz intézkedési szükség esetén még a szabályrendelet alkotása előtt keltekezett italmérséi üzletekkel szemben is alkalmazásba vehetők.

— **Az új tizkoronások.** Az új bankjegyek előállításában már annyira előrehaladt, hogy már november vagy december hónapban forgalomba hozzák. Az új tizkoronások díszítő gyermekféle modelljére az itéan talált a magyarsztrák bank rajzolója — Rohan herceg leánykájában. A kis hercegnő nevelőnőjevel sétált mint a művész megalapította s mikor megtudta, kisedés megkerete a herceget, engedje meg, hogy leánykájának elragado feje díszítse az új bankokat. A herceg ebbe beleegyezett.

Szerkesztői üzenet.
Csakortanyi tudósítónak. Beküldött ezek helyszíne miatt csak jövő számban lesz közzéve.

Piaczi gabonaárak

Búza	20 K.	— fill.
Rizs	30 K.	— fill.
Arpa	15 K.	— fill.
X. 4.	15 K.	— fill.
Fengeri	16 K.	— fill.
Burgonya	8 K.	— fill.

Közgazdaság.

Burgonya terméseink veszedelme.

A sok esapás közlil, a mely gazdaságaink jövendőségeit megbeszítja, nem utolsó helyet foglal el a burgonya rothadásáé, a mely már nem egy évben a felvidék burgonyatermesét Űnkre tette s a legmótoslatibb viszony között elő rendezten tót ajku lakosságát gyakran az éhínséggel fenyegeti.

Óka e bajnak egy alantas szervezeti elősdi az a phytophóra infestasió, a mely különösen meleg és nedves nyáron olvaforráni lepi meg a burgonya leveleit, mint a szőlő leveleit a peronospora. Majd azután a betegség előrehaladtával a levelezt teljesen tönkre megy a gomba csírái pedig lehalálnak s lehatolnak a földbe, megtámadják a fejlődésében amugy is visszamaradt burgonyagöndöket ugyanannyira, hogy azok gyakran már a kiszervek rothadásnak indulnak, de ha ilyenkor épek is meg az átvenésüket nem állják, s legelőbbnyire az egész bevermet minnyeszt elrohad széjel folyik, kiállhatatlan bünt terjesztve nagy távolagsra. E baj ellen a következő módozatokkal lehet is kell védekezni.

1. Nem minden burgonyafajta ellenállóképessege egyenlő e bajjal szemben. Az eddigi kísérletek azt bizonyítják, hogy a magnum bonum s azután pedig a Richter imperator nevű burgonyák azok, melyek leginkább ellenállnak e betegségeknek. A kesón érő burgonyák általában is inkább szenvednek e bajtól, mint a koran érők.

2. Minél gazdagabb a talaj nitrogén készlete rendszeren annál bujjabb a burgonya levelelte, a mely elősegíti a betegség terjedését. Epen ezért túlbőven alkalmazott nitrogén trágyák hasonlóképen kedvéznek e betegség elterjedésének. A káli és foszfortrágyák ellenben akadályozzák e betegség felépését, s ezért különösen olyan vidékeken, ahol e betegség el van terjedve, nem lehet elégsé ajánlani a műtrágyák használatát.

3. Nem szabad vetele olyan burgonyát használni, a mely a phythor infestanssal be van fertőzve. A befertőzést elkerülendő a burgonyánkat csak minden harmadik, negyedik évben szabad ugyanazon táblára kerülni, azon táblát pedig melynek termését jövő őrvi vétőmagul szánunk meg kell haromszor jarmetérünk. Először perméziánkat hordól levél — még az esztelen is a burgonya rothadásnak nincsen nyoma, tehát ha a levelezt teljesen ép — június 15—20 között másodszor egy hónapnál később, harmadszor pedig augusztus végén, szeptember elején. A perméziésnél a földol, hogy a rozódat a levelelezt lehetőleg sürdün leppe el, magának a rozódatnak különben nem kell nagyon sürének lenni, mert a Phytophóra igen kevés rozódat is állapított. Előgondó ha a rozódatban 2% rozódat van.

Nyáron természetesen a vetni való burgonyát a lehető legjobb szelless és száraz helyen kell elartani.

Hirdetések

ut. a nyitányos árban

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.

Két kisebb leány a helybeli ernyőgárban azonnal felvétetik.

Egy jó házból való fiu

tanulónak

felvételik

Id. Schwarzos Samu

gabona és fűszerekkeskedésében

ALSÓLENDVÁN.

**ÜNNEPI
IMAKÖNYVEK**

→ AZ ISRAELITA ÜNNEPEKRE ←

MAGYAR ÉS NÉMET FORDÍTASSAL

minden kiadásban.  kiállításkor és minden kiállításban.

NAPTÁRAK

KAPHATÓK

BALKÁNYI ERNŐ

papírkereskedésében

ALSÓLENDVÁN.

**BRAZAY FÉLE
SÖSBORSZESZ**



SOSBOF SZESZ

**MAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA.
E KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA**

**MASZINÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!**

Makulatura papir

kapható métermázsánként

20. koronáért**Balkányi Ernő**

papírkereskedésében

ALSÓLENDVÁN.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára
Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz kőperceknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Arnstein Benő (Graner Testvérek utóda) cégnél Alsólendván.

A Franklin-Társulat kiadása.

A

Magyar Remekírók

a magyar irodalom főművei

ötödik sorozata most felent meg s így most már 25 kötet került ki a magyar remekíróknak eme leggondosabb és legdrágább kiadásából.

A mostani ötödik sorozat különösen érdekes. Ebben jelentek meg Pázmány Péter válogatott munkái is. Ezt a kötetet jeles tudósnk, Fraknói Vilmos oly bevezetéssel látta el, mely Pázmány Péter életét és munkásságát vizsgálja és méltatja, s egyúttal a XVII. század irodalmáról, az akkori magyar társadalmi- és közviszonyokról érdekes esszét is nyújt.

Ugyancsak ez a sorozat Bajza József három évtizedre menő munkásságának legjavát is beleilleszti a magyar remekírók közé. E kötetet Badics Ferenc válogatta össze és látta el nagybecsű előszóval.

E két kötetlen kívül megjelent még az V-ik sorozatban Vörösmarty V. köteté, Arany János III. köteté és Szigligeti II. köteté.

A már előbb megjelent négy sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte Vadnay Károly.

Csuzor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Zoltvány Irén.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenzi Zoltán.

Kazinczy Ferenc műveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Váczy János.

Kisfaludy Sándor munkái. I. kötet. Sajtó alá rendezte Heinrich Gusztáv.

Kölcsey Ferenc munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Angyal David.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferenc.

Kovacs költészet. Sajtó alá rendezte Ernélyi Pál.

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.

Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte Berzovicsy Albert.

Szigligeti Ede színművei I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bayer József.

Tompa Mihály munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Lévy József.

Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Endrődi Sándor.

Vörösmarty Mihály munkái I., II., III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte Gyula Pál.

A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona; az ennek kiegészítőjeként megjelent Shakapere összes művei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekírók vevői 20 korona kedvezményesen árón kapnak.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

(Budapest IV., Egyetem-u. 4.)